

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XVIII. An corpora ex vna in aliam speciem Magi queant transformare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Greg. ho-
miki. 6. in
Euangel.
D. Chryf.
in oratio-
ne.
είσθηθε ἰ-
σοῦρά τῆς
ζαῆς διὰ
τῶν θυ-
ρῶν κε-
κλεισμέ-
νων θυρῶν
(quoquid
apertius)

lidi penetratione, patentis miraculi ra-
tionem agnoscunt. Pari modo Beza &
similes blasphemant de CHRISTI
Domini Natiuitate illaelo claustro vir-
ginali, & resurrectione clauso manen-
te sepulchro. contendunt homines isti
animales, hæc aperta fuisse, dum pene-
traret, & postmodum iterum clausa.
quasi non potuerit creatura suo crea-
tori, vt ceteris in rebus, in hac quoque
obtemperare. sed nimirum isti cuncta
conātur Christi Domini Diuinitati &
omnipotentia detrahere, vt ad Turcif-
mum Paganismumque viam struant.

Cum ergo quantitatem sic mutare
non possit dæmon, adeoque illam cō-
primere, vt partes se penetrent: nequit
etiam efficere, vt corpus quantum &
coloratum verè reddatur inuisibile il-
lis, coram quibus existit, oculis eorum
sanis & non præstigiatis; quamuis fie-
ri queat, vt per accidens aliud illud non
videant. Nam si corpus illud celeriter
alio transfert, iam præsens illis non est
hoc corpus: si vero species visiuas, ne
in oculos adstantium commeent, per
corporis alicuius interpositionem, vel
per nimiam aeris agitationem impe-
diat; vel corpus illud aliqua sibi possi-
bili ratione transformet: (hos enim
modos inuenio solere ab illo vsurpari)
corpus illud tunc quidem actu non vi-
debitur; reuera tamen visibile perman-
nebit. Sic fraude dæmonum Domitia-
ni oculis se subtraxit Apollonius Phi-
lostratum, sic Gyges latebat fictitio il-
lo tectus annulo apud Ciceronem, sic
de Persei clypeo Græculi fabulantur.

Sic intelligendum, quod Ioan. Sa-
risberien. scribit de quodam: fuitque
magorum peritissimus, vt quascumque res
vellet, inuisibiles faceret; alias vero videba-
tur in alias species transformare. l. 1. de
nugis curialium cap. 9. item quod Ne-
cromanticus ille Gui. Iuliac. persuase-

A rat apud Meierum lib. 10. sic quod de
Cleomede Altypelenfi referebat Cel-
sus arcam ingressus, & intus opercu-
lum eius retinentem, non esse reper-
tum in ea, sed creditum euolasse. lege
Origenem lib. 3. contra Celsum. Quod ve-
ro feribunt nonnulli eum, qui gem-
mam gester Heliotropiam, inuisibilem
feri: non credo. nam vt bene ait Guil-
hel. Parisiens. a deberet lapis ille posse
colorem omnem tollere, vel alios pla-
ne sic inducere obiecto, vt non possit
agnosci. Tantam vero vim illi gem-
mæ inesse, nondum vel testis fide digni
auctoritas docuit.

Denique ex his decidi possunt, &
detegi illusiones illæ dæmonum, quan-
do membrorum aliquorum speciem
vel immensam faciunt apparere, vel
nullam, vt sublata videantur. vt sunt,
quæ narrantur in Malleis malef. de ijs,
qui virilia sibi ablata putabant, apud
Sprehger p. 2. 1. cap. 7. & quod legitur
ridiculum in tom. 2. tracta de credul.
dæmon. adhib. folio 429. Nec puto dæ-
monem posse hominis parui ossa sic ex-
tendere, vt Gigantæ fiat magnitudi-
nis: ideo quod Indi Cichorani certis
id se herbis posse iactabant, iure opti-
mo Petrus Chieza fabulis annumerat
p. 2. Hist. Peru. c. 42,

QVÆSTIO XVIII.

An corpora ex vna in aliam spe-
ciem Magiqueant trans-
formare.

Non ago de fabulosis Meta-
morphosis. Ouidij, Par-
thenij & aliorum: nec de
naturalibus imperfectorum
animalium commutationibus, de quib.
Aristoteles & Plin. d Sed de Magicis,

b d. p. vii.
c. 22.

cli. 5. Hist.
ani. c. 19.
d l. 11. Na
or. Hist.
c. 12.

qua

quæ virtute dæmonum fiunt perfecte
speciei in aliam formâ perfectæ quoq;
speciei transformationibus. Et licet
Ouidius & Propert. hoc præter alios
fenerint, quorum hic;

*Audax cantata leges imponere luna,
Eo sua nocturno fallere terga ludo.*

Ille autem:

*Hanc ego nocturnas viam volitare per
vultus*

Suspitor, & pluma corpus anile regi.

Similia de Siculo Liodoro Catanen-
ses opinabantur, vt lib. superiore c-
stenfum? de Simone Mago narratur in
Itinerario D. Petri: de quodam ex Sa-
risburiensi dictum c. superiore; de Ba-
dulo Rege Anglorum annales referunt,
& ijdem narrant Ambrosij Merlini in-
canta mentis Vterium Regem in Gor-
loidis Cornubiæ ducis speciem trans-
formatum, vt Igernæ vxoris eius am-
plexu potiretur, & ex tam nefario cõ-
cubitu Atturum & Annam genitos:
lege Galfridum & Virunnium. Quineti-
am in nouum orbem hæc opinio se pe-
netrauit. Nam Nicaraguani credebant
striges posse se in catts, simias, porcos
immutare: & Qua hate mallani opina-
bantur famosam illam maleficam Au-
gustinam, in bouis forma grassatam:
quando Beatrix de la Cuaa ingenti di-
luuio & terræ motu interiit. *Narrat
Chieza Histor. Peruu. p. 2. capit. 205. &
210.*

Et licet olim, quid, cum communi
Theologorum Schola, de huiusmodi
Lycantropijs, & similibus sententiam,
publice professus fuerim e: scilicet
*omnes illusorias & deceptrices esse, & cum
natura pugnare, hanc hominis in belluam
degenerationem, idem nunc iterum mihi
sensu hoc loco, vbi disputationis ordo hoc
exigit, affirmandum. Addo, contrarium*

A allerenti anathematis imminere pœ-
nam, *ex cap. Epis. 26. quæst. 5.* quæ sen-
tentia auctoritate D. August. fulcitur
f. idem ratio persuadet. Nequit enim
anima humana informare corpus bel-
luinum, vt nec anima leonis corpus e-
quinum, vel anima equi corpus huma-
num; quia quælibet forma substantia-
lis, vt suum esse tribuat informando,
requirit peculiare sibi que conuenien-
tes dispositiones, & organizationem
corporis propriam, ideo anima definitur
actus organici corporis. Vnde fit,
vt nec ferina anima humanum cor-
pus, nec humana ferinum queat infor-
mare, vt dixi. Non poterit itaque ani-
ma hominis in ferinum corpus migra-
re illud informatura. Multo minus po-
terit simul cum corpore anima immu-
tari, quod videtur Horat. in *Epod.* pu-
tasse quando agit de socijs Vlyssis à
Circe restitutis;

*Serosa duris exuere pellibus
Laboriosi remiges Vlyssæi,
Volente Circe, membra tunc mens, & so-
nus
Relapsus: atque notus in vultus ho-
nor.*

D Imò verò humanam mentem, hoc
est, animæ humanæ partem præcipuâ,
non amiserant. immortalis est anima,
nec à dæmone corrumpi potest vel vul-
nerari. Semper ergo illud hic interue-
nit illorum, qui transfiguratos pu-
tant: sæpe illorum etiam, qui videre se
putant, quod non vident. Prudenti &
nolenti decipi distinguenda est ipsa
transformatio ab effectibus eam con-
comitantibus: quod si Spondan. fe-
cisset, non tam multa Comment. Ho-
mericis hac de re vanè & iuueniliter
effutiisset. Sit conclus. *Ipsa quidem
transformatio delusoria est: multi ta-*

flib. 18. de
ciu. Dei c
18. & de
spiritu &
lit. c. 28. si
ipse auct.
mentitur
Danæus
Dialo de
fortia. c. 3.
contrariū
D. Aug.
ascribēs.

Coment
in Seneca
Agamem.
v. 690.

Hilf
c. 19.
1. Na
Hilf.

men eam comitantes effectus sunt verissimi. V. G. Strages hominibus vel pecoribus illatæ, per dæmonem in corpore aereo aut lupino, siue per homines lupina tectos effigie (quod postea declarabitur) vel per eam non tectos, sed humana specie grassantes & efferatos; potest enim fieri, vt ex humorum vitio & atræ bilis excessu affectus quidam lupini, & odium in greges atque homines, desideriumque eos inuadendi, & lacerandi: vorandique, mentem occupen. Vnde & medici *λυκάωγα* seu *λυκανθρωπίαν* inter morbos numerant, quam Abres Chatrab, Latini *melancholiam* vel *insaniam lupinam* nominant a; ex simili vitio nonnulli se canes, leones vel alias bestias putant b. Qui huiusmodi solo morbo laborant, hi Magi non sunt, & licet ipsi se lupos putent, lupinamque sæuitiam imitentur, alijs tamen, vt sunt, homines videntur: talis sibi, non cæteris videbatur pater Præstantij apud D. Augustinum c: & alius quidam apud Thomam Brabantinum siue Cantipratensem d, & agricola ille Patauinus apud Fincelium. l. b. 2. de miracul. & alius Borossus apud Sabinum comm. in 7. *Metamorphos.* & ille Pomponatij apud Euuichium lib. de natur. sagar.

Sed quando alijs quoque lupi, canes, vel catti vel aliæ bestiæ videntur, vt mulier apud Palladium in vita *Macary Alex.* videbatur equa; item Neuri: apud Herodotum & Melam, & hodie ex vulgi opinione quotannis quidam Hibernici, apud Camdenum, in altera parte *Hibernia*: hoc magicum est, & à solo morbo nequit proficisci. Verum solet Diabolus tunc diuersimode decipere, nam solet aliquando aliud corpus substituere, & illis absentibus, & alicubi in loco addito soporatis, ipse assumpto lupi corpore, vel ex aere formato,

A & sibi circumdato ista gerit: quæ putant homines ab illo misero absente & dormiente patrata, quod stratagema à Sancto quodam viro cunctis manifestatum, narrat Guilh. Parisiensis d. p. *ultima cap. 13.* Aliquando vero hominibus ipsis ferarum exuuias huiusmodi feras aptissime circumdat: quod fit, quâdo illis dat lupinam pellem in trûco quopiam cauæ arboris occultendam: vt ex quorundam confessionibus constat. Aliquando denique ex pacto Magis aëream circumdat effigiem belluæ, & membra membris quoad patitur similitudo circumponens, caput capiti, os ori, ventrem vètri, pedem pedi, brachia brachijs accommodat. hoc solet contingere, quando ad hoc inunctionibus certis (vt Dolani illi *Lycanthropi*, de quibus acta iudiciaria sūt edita) vel solis verbis conceptis vtuntur, vt ille apud duces *Rufiæ* à canibus laceratus, & in *Bulgaria* quidam *Baianus*, de quo *Sigisbertus* in *Chron.* & tunc, vt & præcedenti casu, relinquunt vestigia lupi terræ impressa. Hoc autem vltimo casu nihil mirum est, si postmodum vere inueniantur faucij illis membris humanis quæ in ferino corpore ictum exceperant: Nam leuiter cecidit circumiectus aer, & vulnus vero corpori inhæsit. Verum quando verum corpus abfuit, tunc Diabolus in absentium corpore eam partem confauciat; quam scit in ferino corpore sauciatam fuisse. *Bartolom. Spineus q. de strigibus capite decimo sexto.* sui temporis hystoria ostendit: Huius etiam (inquit) apparentis conuersionis strigum in catts, testis alius in hac eadem ciuitate *Ferraria* *Philippum* nomine, artificio cerdo, sub iudiciali iuramento mihi asseruit hoc anno: strigem quandam ante tres menses ei imposuisse, ne prohiberet venire circa puerum (à se sorte strigatum) quem curandum assumpse-

rat,

a vide Pau
Ægyptetā
l. 3. c. 16.
& *Ætiol*
6. ca. 10 &
Codron
chum, li.
de mor
ench. ca
7.
b Auicen
3. fen. 2.
4. ca. 26.
c Ang. l. 11
e civ.
d ei ca. 8.
e Cantip
n. l. Apu.

rat, si quas blandientes & alludentes videret caros. Eadem igitur die dum discessisset illa, viderunt post horam ipse & vxor suam cattrum magnam, & hactenus ab eu inuisam, qua ad puerum accedebat concito gradu. Quam cum ex timore parentes sapius abegissent, postremo contra venientis vexationem ad impatientiam exarserunt: clauso ostio vir ille grauissime cattrum hinc inde fugientem diuinus hasta percussit, & demum ex alta fenestra se iactare compulsi, vt toto collisa videretur corpore cattrus. Ex tunc autem strix illa vetula toto confracta corpore per plurimos dies lecto decubuit: quo factum est, vt leuis, quam prius habebant, suspicio, quod strix esset, & puerum suum, qui hac infirmitate strigatus grauissime laborabat, ipsa strigi asset, in vehementem transijt, imo & violentam. Etenim percussiones & plaga, quae in catto infixae sunt, in illa vetula sunt inuenta quoad morborum correspondentiam.]

Vix quinquennium effluxit, cum in pago quodam occiduae Flandriae, vbi fascinaria pestis mire gliscit, haud procul à Dixmuda, pene ad Iperlee & Ifrae confluentem situ, contigit; quod ab homine religioso, fide digno, qui tum illic in vicinia, auditione accepit: Rusticus quidam vna cum filio adolescente in symposio potitans, nimis obseruabat coquam mensuras cereuisiae, quam propinabat (vt solent) bifurca notantem creta. dissimulat nihilominus interea; dum compositio soluitur: tum hospitam vocat, vt calculum expensi subducat. petit ista, quantum creta notarat: negat ille, & multis vltro citroque iactis, pecuniam in mensam projicit, quam sciebat sufficere; & discedit. Stomachabunda haec, tu vero (ait) non hinc hodie poteris domum, vel non ego, quae sum. abit contemnens mulierculae minas.

A Vbi peruenit ad fluuiolum, in quo scapham reliquerat, nequit vna cum filio admodum valido summa ope eam à ripa contis depellere, diceret clavis affixam vuido in solo. Fors duo tresue milites illac iter habebant; compellat, & Contubernaes (clamat) boni, venite suppetias. vt hunc lintrem de ripa deducamus: merces operae futura, largum à me bibale. Parent & ingressi quantum possunt protrudunt. diu frustra fuere: Anhelus vnus & sudans; quin larcinas & onera haec efferimus, forte vacuam commodius deducemus. Fit: & ecce mercibus expositis, vident in sentina ingentem luridum buffonem, scintillantibus oculis eos intuentem. Non tulit vnus militum, sed gladij cuspidem perforatum ad guttur tumidatum in aquam eiecit. ille quasi exanimis in tergum prouoluitur vtre resupinato: vulnera natitanti imponunt ceteri alia & repente nauis soluitur, Lætus rusticus auxiliares ad idem, vnde recesserat, hospitium reducit: potum petit: praebet ancilla. Quærit ille, vbi hospita? audit pessime habere, & animam in lecto agere. Quid, inquam, inepta, ebrium me putas? vix media pars horae elapsa, cum ego illam isthinc lanam & malam, qualis tu, reliqui? Eo, & visam quid hoc, rei? intrat in thalamum, inuenit collum & ventrem vulneribus confossum, laceramque expirasse. Vnde haec, exclamat, vulnera? Nescire se proficitur ancilla, nec domo illam, quod sciat, pedem extulisse. Itur ad magistratum: vulnera caesim punctimque illata inueniuntur iisdem in locis, quibus buffonem, qui nusquam comparebat, milites distinxerant. Nec dissimile aliud, quod de municipe Mechliniensi narrabitur *lib. 5. section. tertia. vers. ad torturam sufficent, de iudicio & ad nominationem accedente.*

Annus decimus agitur, cum Bebburgi (oppidulum est Vbiorum) supplicio affectus fuit quidam Stumfius Petrus, eo quod cum dæmone succuba plus quatuor lustris consueffet, ab hac donatus fuit lata quadam Zona, qua cum cingebatur, & sibi & alijs in lupum verti videbatur. Hoc schemate ter quinq; pueros iugularat, eorumque comederat cerebellum; duas nurus suas deuorare conatus fuerat: propriam filiam, & commatrem suam, vxorum habuerat loco. constant hæc omnia actis iudiciarijs, & iconibus in æs incisis, palamque venalibus. Qui plura vult de his transformationibus exemplis illustrata (quæ tamen ex ijs, quæ tam breuiter dixi, decidi poterunt omnia) legat Spondanum in *Homeri Odysf.* l. 10. Binsteldium de *Confession. malefic. concl.* 3. Remig. l. 2. de *dæmonolat.* c. 5. lo. Ananiam l. 4. de *nat. dæmon.* fol. 180. Codronchum d. cap. 7. & Petr. Thyraum. qui ceteris plura & aptiore ordine in *Thefes digessit lib. 2. de appar. spirituum à capit. 15. vsque ad c. 24.* & qui ex eo Dialogum suum congesit Fr. Claudius prior l. *De Lycanthropia.*

† Dan. 4. v
30. & v. 33
Gen. 19.

† fusc hoc
differunt
Mich. Me
stinali l. 2

Qui volunt veram introducere Metamorphosim (vt Spondanus, Bodinus Peucerus, Phil. Camerar. & pauci alij) vnicum adferunt argumentum ex sacris litteris, dignum solutione; de Nabuchodonosor in bouem, & Lothi vxore in salis stutuam mutata. Sed cum vtrumque diuina sit factum virtute, non possunt hæc pro dæmoniis conuersionibus momentum habere. De Nabuchodonosor quoque plerique Patres negant formam bouis siue boiini corporis effigiem induisse; sed dūtaxat volunt, sic mente abalienatum fuisse, vt se bouem crederet. Prætermissa longiore disputatione, mihi videtur contextui S. S. & sententiæ Diui

A Gregorij libro 5. *Moral. c. 8.* & rationi, magis consentanea explicatio volentium & affectionem Regij corporis in bestia temperamentum comutatam, figuram etiam humanam aliqua ex parte in ferinam degenerasse, sensusque internos similes accepisse brutorum internis sensibus: vnde factum, vt & pecudum more quadrupes incederet, & feno vesceretur, & homines fugeret, & sub dio degeret. Diuina verò virtus fecit, vt sub tali temperamento & habitudine corporis, humana & rationalis anima perseveraret.

Ultimo posset obijci, quod Herodotus scripsit, Platanum aliquando in oleam vertisse, & alij, apud Carnos cadauera humana per dæmonem in salis stutuas fuisse mutata. *Respon.* Si locuti de proxima & immediata mutatione, illud fortium id fuit & præstigiosum; si vero locuti de conuersione mediata, siue per varias commutationes corruptionis & generationis materiæ secundæ, nihil prohibet ambo ista naturaliter contingere posse, introductis in materiâ aptis ad has vltimas formas dispositionibus. Quod autem legimus apud Metaphrassem à S. Spiridione, serpentem in aurum mutatum, vt eo auarus ille & immisericos diues deciperetur: & postea rursus ex auro Serpentem factum; vera hæc mutatio fuit, quia miraculosa & à Deo, qui potest. Neque hæc mutatio fortassis dæmoni, successiue tamè foret impossibilis, quia serpens insectum est, & proxima auri ac serpentis materia eadem nempe terra.

QVÆSTIO XIX.

*An Magi queant facere bestias loqui,
& an intelligent voces bestiarum?*

D E hac q. differunt post D. Tho. de potentia q. 6. ar. 5. & vlt. relect.

de recta
in Deum
fide, ca. 7.
& Ben. Pe
terius l. 5.
in Dan. c.
sic Mol.
A. p. q. 111.

N. lib. de
Prodi. an.
1349.

de